

Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee

Teie: 15.12.2025 nr 5-2/6167-18
Meie: 30.01.2026 nr 3-1.1/2024/7014-2

V.a. Kätlin Kallas

Täiendavad selgitused Saaremaa valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõude vastuskirjale

Olete oma 15.12.2025 kirjaga RMKle vastanud meie ettepanekutele seoses Saaremaa valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõudega. Täname põhjalike selgituste eest ja avaldame omapoolselt täiendavalt järgmist:

- Palume veelkord kaaluda väärtusliku põllumaa eemaldamist kinnistult 27001:002:0425. Selgitame, et alale on rajatud 2022. aastal männikultuur, mida on vahepealsel perioodil seitse korda ka hooldatud. Leiame, et tehtud kulutused istutamisele ja kultuurihooldusele võiks kaaluda üles vajaduse metsamaa tagasi põllumaaks pöörata.
- Oleme palunud eemaldada Konati matkaraja kogukonnaala riigimaanteest läände jääva osa. Oma vastuskirjas te antud ettepanekuga ei nõustu ja selgitate, et antud ala on puhkuse/matkamise paigana välja toodud ka Saaremaa turismiväärtuste kaardil. Selgitame täiendavalt, et varasemalt mõlemal pool maanteed kulgenud RMK poolt rajatud õpperaja oleme eemaldanud ja selle haldamise lõpetanud, sh eemaldame täiendavalt loodusesse ekslikult jäänud infotahvlid. Samuti ei ole RMK antud alal matkaraja haldamiseks sõlminud maakasutuslepingut mõne teise osapoolega. Sellest lähtuvalt ei ole antud matkaraja külastusobjektina reklaamimine enam ajakohane, antu ala külastustaristu piirdub lõkkekohaga riigimaanteest idas. Palume jätkuvalt kaaluda antud kogukonnaala riigimaanteest läände jääva osa eemaldamist.
- Teavitame oma vastuskirjas, et üldplaneeringu seletuskirja eelnõus on kavas muuta KAH-alade (nüüdses käsitluses kogukonnaalad) väärtuslike metsade käsitlust ja kasutustingimusi. Teeme ettepaneku kaasata RMK antud protsessi, et seeläbi tulemuslikumalt jõuda kõiki osapooli rahuldava lahenduseni.
- Vastate meie ettepanekutele seoses ehituskeeluvööndi vähendamisega RMK halduses oleva avaliku kasutusega külastustaristu osas palvega esitada iga puhkeala osas rajatise täpsusega lahendus, et Keskkonnaametil oleks ehituskeeluvööndi vähendamise lubamiseks või mittenõustumiseks täpsemad lähteandmed. Selgitame, et RMK on esitanud ehituskeeluvööndi (EKV) vähendamise ettepanekud olemasolevate külastusobjektide ulatuses (23 tk) ning kahe uue ehituskeeluvööndisse planeeritava objekti osas (Soeginina ja Undva), mille rajamiseks on Keskkonnaamet (KeA) teinud ettepaneku RMK Saaremaa ja Hiiumaa külastusalade külastuskorralduskavva 2020-2029 (vt [ettepanek nr 4 ja 14](#)). Ettepanekutega koos esitati kaardimaterjal nende objektide paiknemise kohta. RMK-l on Saaremaal 47 külastusobjekti ning kalda- ja rannakaitsevööndis asub neist 23. RMK hinnangul ei ole mõistlik neid alasid üldplaneeringus detailsemalt käsitleda järgmistel põhjustel:

- Kaitsealadel toimub tegevus Keskkonnaametiga kooskõlastatult (kooskõlastused ja vajadusel keskkonnamõtjude eelhindamine), ehituskeeluvööndi vähendamisega ei teki automaatset ehitusõigust ega ohtu kaitseväärtustele.
- Ehituskeeluvööndite vähendamine üldplaneeringusse esitatud külastusobjektidel loob võimaluse paigutada külastust suunav taristu (laudteed, piirded, käimlad, lõkkekohad jms) just sinna, kus see aitab vähendada külastuse negatiivseid mõjusid keskkonnale, seega on see oma olemuselt ka kaitsemeede.
- Pelgalt hetkeolukorra kirjeldamine (sh olemasoleva kasutuse fikseerimine ilma ehituskeeluvööndi korrigeerimiseta) ei võimalda külastusobjektide eesmärgipärast arendamist ega külastuse suunamist. Näiteks ei saa ka samas asukohas asendada tavamõõtmetega kuivkäimlat nõuetele vastava (mh pinnases mahutiga) ligipääsetava kuivkäimlaga. Ehituskeeluvööndi vähendamisega väheneb ka menetlusaeg tulevikus vajalike külastust suunavate meetmete rakendamiseks.
- Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekutes leidub alasid, kus esineb erinevaid kaitseväärtusi. Samuti võib ajas lisanduda uusi kaitseväärtusi, mida pole üldplaneeringu koostamise hetkel kaardistatud kuid millega peab taristu arendamisel arvestama, st tegemist ajas muutvate andmetega.
- Ehituskeeluvööndi säilitamisega praegusel kujul kaasneb ebaproportsionaalselt suur halduskoormus tulevikus, st ka väikemate puhkerajatiste (nt pinnases mahutiga kuivkäimla) rajamiseks võib olla vajalik aja- ja ressursimahukas detailplaneering.
- RMK eesmärk ei ole laiendada tegevust, vaid kaasajastada taristut olemasolevate külastusobjektide arendamise ning ligipääsetavuse parendamise läbi. See toimub külastuskorralduskavade ([RMK Saaremaa ja Hiiumaa külastusalade külastuskorralduskava](#)) alusel.
- Eelpool tulenevast teeme ettepaneku uuesti kaaluda esitatud ehituskeeluvööndite vähendamisi koos täpsustusega üldplaneeringu seletuskirjas, et *nendel aladel vähendatud ehituskeeluvööndis on lubatud rajada üksnes avalikuks kasutuseks mõeldud, teadlikkust edendavat eesmärki täitvat ning maastiku- ja looduskaitse kaitse-eesmärke toetavat looduses puhkamist võimaldavat taristut*. Samuti teeme ettepaneku võtta üldplaneeringu kaardil kasutusele täiendav tingmärk, mis tähistab RMK külastusobjekte. Oleme valmis koostöös vallaga leidma üldplaneeringu menetluse raames rakendamiseks ka mõne muu viisi, kuidas ranna- ja kaldakaitsevööndis asuvate külastuskorralduslike alade arendamine ja kaitsemeetmete rakendamine nendel aladel oleks võimalik ilma aja- ja ressursikulukat detailplaneeringu protsessi tulevikus läbimata. Vajadusel oleme valmis oma põhimõtteid täiendavalt selgitama.

Oleme vastuskirjale lisanud ka planeeritava RMK Saaremaa matkatee trajektoori (RMK matkatee Saaremaa haru.zip), mille palume lisada üldplaneeringu kaardile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Kusmin
 RMK Kinnisvaraosakond
 Planeeringute spetsialist
 jyrgen.kusmin@rmk.ee
 505 3387

Koopia: info@kliimaministeerium.ee, maaruum@maarium.ee